

Cuprins

Titlul I. Dreptul comercial – ramură a dreptului privat.....	1
Capitolul I. Domeniul, existența și esența dreptului comercial	1
Secțiunea 1. Terminologie	1
Secțiunea a 2-a. Domeniul, existența și esența dreptului comercial	4
§1. Determinarea domeniului dreptului comercial	4
§2. Afirmarea existenței dreptului comercial	7
§3. Esența dreptului comercial	10
§4. Spiritul reglementării dreptului comercial.....	12
§5. Principiile dreptului comercial	12
§6. Tendințele actuale ale dreptului comercial	12
§7. Tehnicile dreptului comercial.....	13
Secțiunea a 3-a. Poziția dreptului comercial român în sistemul dreptului nostru național.....	13
§1. Relația cu alte ramuri ale dreptului	13
§2. O fiică rebelă a dreptului privat – insolvența	14
Capitolul II. Izvoarele dreptului comercial român	14
Secțiunea 1. Scurt istoric al legislației comerciale române	14
§1. Perioada dreptului comercial de origine franceză (1840-1887).....	14
§2. Codul comercial din 1887 de inspirație italiană	16
§3. Extinderea aplicării Codului comercial român în Ardeal, în Basarabia și în Bucovina.....	20
Secțiunea a 2-a. Izvoarele dreptului comercial român	21
§1. Legea	21
§2. Emergența dreptului consumației	23
§3. Uzul comercial	24
§4. Comentarii cu privire la uzurile comerciale	24
Bibliografie recomandată	26
Jurisprudență.....	28
Spețe.....	31
Titlul II. Faptele de comerț generatoare de obligații comerciale	35
Capitolul I. Noțiunea și clasificarea faptelor de comerț.....	35
Secțiunea 1. Necesitatea și importanța distincției între faptele de comerț și faptele sau actele civile	35
Secțiunea a 2-a. Criteriile distincției	37

Secțiunea a 3-a. Criteriul obiectiv. Enumerarea faptelor de comerț în art. 3 C.com.	37
Secțiunea a 4-a. Categoriile de fapte de comerț (prezentare).....	39
Secțiunea a 5-a. Faptele de comerț subiective și actele de comerț unilaterale	40
Secțiunea a 6-a. Drept comparat	40
Bibliografie recomandată	41
Jurisprudență.....	42
Spețe.....	43
Capitolul II. Operațiunile de interpunere în circulația bunurilor și a valorilor	46
Secțiunea 1. Cumpărarea-vânzarea comercială. Aspecte generale	46
§1. Calificarea operațiunilor cu imobile care fac obiectul activității comerciale	48
§2. Cumpărarea spre „a se revinde” (...) „ori numai spre a se închiria”	50
§3. Revânzarea bunurilor „după ce se vor fi lucrat sau pus în lucru”	50
§4. Închirierea bunului cumpărat. Leasingul	51
§5. Concluzii	52
Secțiunea a 2-a. Operațiunile de bancă și de schimb valutar (art. 2 pct. 11 C.com.).....	53
§1. Scurt istoric	53
1.1. Antichitatea.....	53
1.2. Evul Mediu Creștin.....	53
1.3. Renașterea	54
1.4. Perioada modernă	54
§2. Funcțiile economice ale băncilor.....	54
§3. Riscul activității bancare	62
3.1. Aspecte fundamentale.....	62
3.2. Analiza și limitarea riscului	63
3.3. Perspective	66
§4. Răspunderea băncii.....	66
4.1. Natura și întinderea răspunderii	66
4.2. Răspunderea pentru activitatea de creditare.....	67
4.3. Răspunderea pentru obligațiile profesionale.....	69
4.4. Răspunderea pentru nerespectarea obligației de informare.....	72
4.5. Obligații excepționale	73
§5. Scurt istoric al activității bancare și al legislației consacrate acesteia pe teritoriul românesc	73
5.1. Antichitatea daco-romană. Prima societate bancară europeană în Dacia Traiana.....	73
5.2. Banca Națională a României.....	76
5.3. Scurt istoric al unor bănci românești reprezentative	99
5.4. Piața bancară europeană.....	104

Cuprins

5.5. Actuala reglementare legală a activității bancare în România. Dispoziții generale. Domeniul de aplicare și condițiile minime de desfășurare a activității	106
Secțiunea a II-a. Sucursalele instituțiilor bancare persoane juridice străine	130
Bibliografie recomandată.....	134
Jurisprudență.....	137
Capitolul III. Întreprinderile comerciale	150
Secțiunea 1. Noțiunea de întreprindere	150
Secțiunea a 2-a. Întreprinderile producătoare de bunuri	153
§1. Întreprinderile comerciale de construcții (art. 3 pct. 8 C.com.).....	153
§2. Întreprinderile de fabrică, manufactură, de editură și de imprimerie (art. 3 pct. 9, 10 C.com.)	154
Secțiunea a 3-a. Întreprinderile de servicii.....	155
§1. Întreprinderile de furnitură (art. 3 pct. 5 C.com.).....	155
§2. Întreprinderile de spectacole publice (art. 3 pct. 6 C.com.).....	156
§3. Întreprinderile de comisioane, agențiile și oficiile de afaceri (art. 3 pct. 7).....	156
§4. Întreprinderile de librărie și obiecte de artă (art. 3 pct. 10 C.com.).....	157
§5. Întreprinderile de transport de persoane sau de lucruri pe apă sau pe uscat (art. 3 pct. 13 C.com.)	158
§6. Întreprinderile de asigurări terestre, chiar mutuale, contra daunelor și asupra vieții (art. 3 pct. 17) și întreprinderile de asigurări chiar mutuale, contra riscurilor navigațiunii (art. 3 pct. 18).....	158
§7. Întreprinderile de depozite în docuri, silozuri, antrepozite și magazine generale (art. 3 pct. 20 C.com.)	160
Bibliografie recomandată.....	161
Jurisprudență.....	162
Capitolul IV. Faptele de comerț conexe (accesorii)	167
Secțiunea 1. Conceptul de fapte de comerț conexe sau accesorii	167
Secțiunea a 2-a. Contractele de report asupra obligațiilor de stat sau altor titluri de credit circulând în comerț (art. 3 pct. 3 și art. 74-76 C.com.).....	168
Secțiunea a 3-a. Operațiunile de bursă.....	169
Secțiunea a 4-a. Cumpărările sau vânzările de părți sau de acțiuni ale societăților comerciale (art. 3 pct. 4 C.com.)	171
§1. Părțile sociale	171
§2. Acțiunile	171
§3. Asemănări și deosebiri între părțile sociale și acțiuni	172
§4. Domeniul de aplicare a dispozițiilor art. 3 pct. 4 C.com.	173
Secțiunea a 5-a. Operațiunile de mijlocire în afaceri comerciale (art. 3 pct. 12 C.com.).....	173
Secțiunea a 6-a. Cambia și biletul la ordin (art. 3 pct. 14 C.com.)	173
Secțiunea a 7-a. Operațiunile privind navigația pe apă (art. 3 pct. 15, 16 C.com.).....	176

Secțiunea a 8-a. Depozitele pentru cauză de comerț (art. 3 pct. 19 C.com.).....	176
Secțiunea a 9-a. Contul curent și cecul [art. 6 alin. (2) C.com.]	177
Secțiunea a 10-a. Mandatul comercial (art. 374-391 C.com.).....	180
Secțiunea a 11-a. Contractul de comision (art. 405-412 C.com.)	181
Secțiunea a 12-a. Contractul de consignație (Legea nr. 178/1934).....	182
Secțiunea a 13-a. Cauțiunea comercială	183
Secțiunea a 14-a. Operațiunile asupra recipiselor-warrant (art. 3 pct. 20 C.com.).....	184
Bibliografie recomandată.....	184
Jurisprudență.....	185
Spețe.....	194
Capitolul V. Actele de comerț subiective. Prezumția de comercialitate a celorlalte obligații ale comerciantului (art. 4 C.com.).....	201
Secțiunea 1. Conceptul de acte de comerț subiective.....	201
Secțiunea a 2-a. Înlăturarea prezumției de comercialitate.....	202
Bibliografie recomandată.....	204
Jurisprudență.....	205
Spețe.....	213
Capitolul VI. Actele unilateral comerciale și actele necomerciale	220
Secțiunea 1. Actele unilateral comerciale (mixte)	220
Secțiunea a 2-a. Actele necomerciale	222
§1. Cumpărările pentru consumul propriu al necomercianților.....	222
§2. Vânzarea produselor agricole de către producător	223
§3. Întreprinderea agricolă.....	224
Bibilografie recomandată.....	225
Jurisprudență.....	225
Spețe.....	229
Titlul III. Comercianții.....	233
Capitolul I. Necomercianții participanți în comerț	233
Secțiunea 1. Norme de drept aplicabile tuturor necomercianților.....	233
Secțiunea a 2-a. Interesul practic al distincției între necomercianți și comercianți.....	234
Secțiunea a 3-a. Necomercianții persoane fizice.....	234
Secțiunea a 4-a. Necomercianții persoane juridice participanți la acte de comerț.....	235
§1. Persoane juridice de drept privat	235
§2. Persoane juridice de drept public	236
Jurisprudență.....	238
Spețe.....	240

Cuprins

Capitolul II. Calitatea de comerciant	243
Secțiunea 1. Concepția obiectivă a Codului comercial român.....	243
Secțiunea a 2-a. Dobândirea și încetarea calității de comerciant	244
§1. Persoana fizică autorizată, întreprinzătorul persoană fizică titular al întreprinderii individuale și întreprinderea familială. Aspecte generale	244
§2. Persoana fizică autorizată	245
§3. Întreprinzătorul persoană fizică, titular al întreprinderii individuale	246
§4. Întreprinderea familială	247
§5. Dispozițiile finale	247
§6. Comercianții persoane juridice.....	247
Secțiunea a 3-a. Principalele obligații specifice profesiei de comerciant. Registrul comerțului. Contabilitatea comercianților. Concurența onestă între comercianți.....	248
Bibliografie recomandată.....	252
Jurisprudență.....	253
Spețe.....	257
Capitolul III. Auxiliarii comerțului în Codul comercial	259
Secțiunea 1. Auxiliarii dependenți	259
Secțiunea a 2-a. Auxiliarii independenți	261
Jurisprudență.....	262
Documente.....	265
Titlul IV. Patrimoniul comerciantului. Fondul de comerț. Capitalul social	269
Subtitlul I. Patrimoniul.....	269
Capitolul I. Conceptul de patrimoniu.....	269
Secțiunea 1. Aspecte introductive. Omul și natura	269
§1. Ambiguitățile limbajului și consecințele juridice	269
§2. Ambiguitatea „patrimoniului”	270
§3. Aspecte preliminare privind noul concept de patrimoniu al debitorului în insolvență	272
§4. Patrimoniul – bulgăre de ceară.....	273
§5. Paradoxul patrimoniului persoanei juridice.....	274
§6. Autonomia patrimonială a grupărilor cu și fără personalitate	275
Secțiunea a 2-a. Conceptul de patrimoniu	277
§1. Elemente definitorii	277
§2. Caracterele patrimoniului. Analiza teoretică a unității patrimoniului ...	278
§3. Unitatea patrimoniului. Analiza funcțională	280
§4. Caracterele patrimoniului. Unitatea patrimoniului, temei al extinderii procedurii colective	282
§5. Importanța unității patrimoniului și a dreptului de gaj general în procedura insolvenței	285

5.1. Unitatea gajului general asupra averii debitorului	286
5.2. Universalitatea patrimoniului în procedura insolvenței. Insolvența fără frontiere	287
5.3. Egalitatea de șanse privind participarea creditorilor la procedura insolvenței	287
§6. Restrângeri ale unității patrimoniului prin crearea universalităților juridice	289
6.1. Universalitățile juridice (legale)	289
6.2. Izolarea unor ramuri de activitate cedate în caz de aport parțial de activ supus regimului divizării	290
6.3. Incidența asupra diviziunii patrimoniilor societăților	290
6.4. Izolarea compartimentelor unui fond comun de creanțe sau de plasament.....	292
§7. Restrângeri ale unității patrimoniului prin restrângerea unității gajului general.....	292
§8. Un nou statut legal: debitor în insolvență.....	295
8.1. Relația între persoană și patrimoniu în cazul debitorului insolvent	295
8.2. Dreptul de a nu plăti datoriile	295
8.3. Patrimoniul – instrument al supraviețuirii	296
8.4. Debitorul, persoană juridică.....	297
8.5. Divulgarea averii în presă. Jurisprudența franceză	297
§9. Conturarea conținutului patrimoniului	298
9.1. Izolarea bunurilor destinate uzului profesional. Fondurile specializate.....	298
9.2. Patrimoniul profesional.....	299
9.3. Patrimoniul și viața privată	300
§10. Caracterul inalienabil	301
§11. Definiția conceptului juridic de patrimoniu. „A fi” și „a avea”.....	301
§12. Puterile titularului asupra patrimoniului	302
§13. Modalitățile juridice ale patrimoniului	303
Capitolul II. Funcțiile patrimoniului	304
Secțiunea 1. Subrogația reală universală sau cu titlu universal.....	304
Secțiunea a 2-a. Gajul general al creditorilor chirografari	304
Secțiunea a 3-a. Transmisiunea universală și cu titlu universal	309
Capitolul III. Activ și pasiv patrimonial.....	313
Secțiunea 1. Abordarea contabilă.....	313
Secțiunea a 2-a. Abordarea juridică. Aspecte introductive	314
Secțiunea a 3-a. Dreptul de proprietate privată ca activ al patrimoniului debitorului. Definiție, conținut și caracterele juridice	317
Secțiunea a 4-a. Limitele exercitării dreptului de proprietate privată	321

Cuprins

Subtitlul II. Fondul de comerț.....	324
Capitolul I. Conceptul și elementele structurale.....	324
Secțiunea 1. Definiția fondului de comerț. Numele comercial și emblema comercială	324
Secțiunea a 2-a. Alte elemente ale fondului de comerț.....	327
Secțiunea a 3-a. Natura juridică a fondului de comerț.....	328
Capitolul II. Protecția fondului de comerț	329
Secțiunea 1. Nevoia de ocrotire	329
Secțiunea a 2-a. Protecția legislativă.....	331
Capitolul III. Operațiuni cu fondul de comerț.....	334
Secțiunea 1. Vânzarea.....	334
Secțiunea a 2-a. Gajul fondului de comerț.....	335
Secțiunea a 3-a. Locațiunea fondului de comerț	336
Secțiunea a 4-a. Constituirea fondului de comerț ca aport la capitalul social	337
Bibliografie recomandată.....	337
Jurisprudență.....	338
Spețe.....	343
Subtitlul III. Capitalul social al debitorului (Societăți comerciale și grupări de interes economic).....	356
Capitolul I. Conceptul de capital social	356
Secțiunea 1. O abordare neortodoxă a conceptului de capital social	356
Secțiunea a 2-a. Ficțiune sau realitate?	358
Secțiunea a 3-a. Accepțiunea contabilă a capitalului social.....	359
Capitolul II. Reducerea sau majorarea capitalului social (Legea nr. 31/1990, art. 207-208, 210-221)	360
Secțiunea 1. Reducerea capitalului social	360
Secțiunea a 2-a. Majorarea capitalului social (art. 210-221).....	361
Secțiunea a 3-a. Reducerea motivată de pierderi. Drept comparat	368
Bibliografie recomandată.....	369
Spețe.....	370